

Udenrigsministeriet

Til medlemmerne af Folketingets
Udenrigsudvalg og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://um.dk>
Girokonto 3 00 18 06

Bilag	Sagsnummer	Kontor	
	2014 - 3909	HCP	21. august 2014

Som opfølgning på samråd i Folketingets Udenrigsudvalg den 27. maj 2014, redegøres der nedenstående for størrelsesordenen af konkurrenceudsættelsen af udviklingsbistanden.

Den del af udviklingsbistanden, som går til kontrakter med private virksomheder gennem Danida selv, svarer til knap 2 pct. af den samlede udviklingsbistand. Alle kontrakter over 250.000 kr. udsættes for konkurrence i henhold til EU's Udbudsdirektiv, den danske tilbudslov samt ifølge Udenrigsministeriets interne procedurer - svarende til ca. 1,5 pct. af den samlede udviklingsbistand i 2013. Danske virksomheder klarer sig godt i konkurrencen om de danske udviklingsmidler, hvor de vinder størstedelen af Danidas rådgivningskontrakter. I 2013 var 14 ud af de 20 mest vindende virksomheder danske.

Størstedelen af den danske udviklingsbistand konkurrenceudsættes ikke af Danida selv, men af de partnerlande, samt de multilaterale, internationale, og danske organisationer, der modtager udviklingsmidler fra Danida. Bidrag fra Danida til partnerlande og organisationer gives både som kernebidrag (budgetstøtte) og som øremærkede midler. Ved kernebidrag og budgetstøtte indgår de danske midler i en pulje sammen med andre donorerers midler, og det er derfor vanskeligt at følge i hvor høj grad lige nøjagtigt de danske midler konkurrenceudsættes.

De danske organisationer indkøber varer og tjenesteydelser i såvel Danmark som internationalt og i udviklingslandene efter egne udbudsregler, lavet i overensstemmelse med internationale regelsæt. Dansk Flygtningehjælp oplyser f.eks., at de typisk indkøber for mellem 400 og 500 mio. kr. årligt, herunder blandt andet biler, reservedele, minerydningsudstyr, satellittelefoner og serviceydelser så som evaluering og forskning – kontrakter som også vindes af danske virksomheder.

De multilaterale organisationer afholder også udbud i henhold til egne procedurer, hvilket resulterer i en lang række nationale og internationale udbudsprocesser. Nedenfor fremføres en række eksempler.

Den danske støtte til **EU's** udviklingsarbejde, herunder til EuropeAid og EU Kommissionens Generaldirektorat for Humanitær Bistand og Civilbeskyttelse (ECHO), udgør årligt omkring 1 mia. kr., mens det årlige bidrag til Den Europæiske Udviklingsfond (EUF) ligger på ca. 0,5 mia. kr. ECHOs midler konkurrenceudsættes gennem ECHOs ca. 200 partnerskabsorganisationer. I EuropeAid og den Europæiske Udviklingsfond konkurrenceudsættes alle indkøb af varer og serviceydelser som overstiger 150.000 kr. Danske virksomheder vinder mange kontrakter i EU. Den senest tilgængelige opgørelse viser, at danske virksomheder vandt kontrakter i EU for over 300 mio. kr. i 2012-2013.

Hvert år yder **Verdensbanks-gruppen** lån og investeringer for over 220 mia. kr. Verdensbank-støttede operationer genererer ca. 12.000 kontrakter om året til en samlet værdi af ca. 80 mia. kr. Langt størstedelen af kontrakterne konkurrenceudsættes gennem forskellige udbudsprocesser enten nationalt eller internationalt. Hele 72 pct. af alle kontrakter (målt i beløb) udbydes i offentlig international licitation. Som medlemsland af Verdensbanken kan Danmark byde ind på kontrakter i bankens regi, og danske virksomheder tildeles i gennemsnit over 500 mio. kr. om året i kontrakter i Verdensbanken. I 2013 var dette beløb over 1 mia. kr., mens det årlige danske bidrag til Verdensbank-gruppens organisationer ligger på omkring 1,3 mia. kr.

I 2013 er **FN-organisationernes** samlede indkøb af varer og tjenesteydelser opgjort til ca. 90 mia. kr. Indkøb fra danske virksomheder udgjorde hele 3,1 mia. kr., hvilket placerer Danmark blandt de 5 største leverandører til FN-systemet i 2013. FN's generelle indkøbspolitik understreger, at alle indkøb bør udsættes for større eller mindre grad af konkurrence, mens den enkelte FN-organisation fastsætter grænser for hvornår der skal afholdes udbud.

De regionale udviklingsbanker modtager tilsammen mellem 300 og 600 mio. kr. fra Danmark årligt, enten som kernebidrag eller indskud i fonde. Bankerne yder finansiering og rådgivning til sine låntagende lande og bestræber sig på at sikre størst mulig transparens, fri konkurrence, lige vilkår for alle samt at styrke medlemslandenes offentlige indkøbssystemer.

Hvert år yder **den interamerikanske udviklingsbank** (IDB) lån for i omegnen af 60 mia. kr. i Latinamerika og Carribien. IDB-støttede operationer genererer 25.000-35.000 kontrakter om året til en samlet værdi af ca. 20 mia. kr. Heraf vedrører ca. 4.000 kontrakter (omkring 15 mia. kr.) opgaver indenfor bygge- og anlægsarbejde samt vareindkøb, mens ca. 26.000 kontrakter omhandler konsulentopgaver til en samlet værdi af ca. 5 mia. kr. om året. Langt størstedelen af IDB's kontrakter udbydes i offentlig licitation, som IDB's låntagerlande selv er ansvarlige for. Dette sker gennem det såkaldte "Use of local Systems", som giver firmaer fra IDB's medlemslande, herunder også Danmark, adgang til at byde ind på IDB-finansierede projekter i Latinamerika. Og på trods af vores relativt lille årlige bidrag (senest ca. 30 mio. kr. i 2012) har danske virksomheder i perioden 2012-2013 indhentet ordrer i banken på mange gange dette beløb.

Den asiatiske udviklingsbank (ADB) konkurrenceudsætter ca. 90 pct. af alle indkøb – op imod 30 mia. kr. årligt. Danmarks årlige bidrag til ADB er på gennemsnitligt knap 50 mio. kr., mens der er indgået kontrakter for 260 mio. kr. mellem banken og danske virksomheder i perioden fra 2009-2013.

Tilsvarende gælder det for **den afrikanske udviklingsbank** (AfDB), at op imod 95 pct. af bankens indkøb konkurrenceudsættes gennem nationale og internationale udbudsprocesser. AfDB ydede i 2013 lån på over 35 mia. kr. til projekter og programmer i låntagerlande i Afrika, hvilket genererede kontrakter for ca. 15,5 mia. kr. AfDBs medlemslande, herunder også Danmark, har adgang til at byde ind på AfDB-finansierede projekter i Afrika. Mens Danmarks gennemsnitlige årlige bidrag til AfDB ligger på 380 mio. kr., lå AfDBs samlede indkøb fra Danmark på ca. 550 mio. kr. i 2013 alene.

Det fremgår således, at en meget stor del af udviklingsbistanden konkurrenceudsættes. Det er imidlertid ikke muligt at sætte en nøjagtig procentsats, eller et nøjagtigt beløb på hvor mange offentlige udbud, der genereres direkte eller indirekte i forbindelse med udmøntningen af den danske udviklingsbistand.